

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Exegetico-Critica Exhibens Vindicias
Integritatis S. Scripturae Qvo Ad Locvm Vexatissimvm 2.
Chron. XXII, 1.2 De Annis Ahasiae**

Consentiente Venerando Theologorum Ordine - A. D. Jvnii A. R. S. MDCCL
... Pvblice Tvebitvr

Lilienthal, Theodor Christoph Lilienthal, Theodor Christoph

Regiomonti, MDCCL

VD18 90565037

§. V.

urn:nbn:de:gbv:45:1-15087

SALOM. GLASSIUS in *Philol. S. Lib. I. Tract. I. p. 82.* Nos non immerito, scribit, inexplicabilem hanc esse quaestionem cum Hieronymo arbitramur. Sique locus iste mendo forsan obnoxius esset, et nulla conciliationis debitae dari posset ratio commoda, ad illud confugimus ultimo, quod supra ad locum Num. III. 39. resp. 2. fuit monitum, ac repetimus adductam ibi similitudinem leuiter inflexam: ut in vinam aquarum scaturiginem incidens lapillus, ipsam propterea contaminatam non reddit: ita multo minus dictionis vnius in textu Hebraeo immutatio, (cuius exacta satis ratio dari nequit,) fontem diuinum coinquinatum et impurum constituet.

§. IV.

Nec omni carent specie, quae pro hac sententia adducuntur argumenta. Tantum enim abesse aiunt eius defensores, ut debitae erga S. Scripturam venerationi quicquam detraheret; ut potius hac ratione facilius tueri queamus Verbi diuini auctoritatem, quam per contortam nimis conciliationem, quae Antiscripturariis modo ansam daret, de argumentorum nostrorum debilitate conquerendi. Nec ideo S. Codicis integritatem corruere, si vel maxime in vno vel altero loco, idque in accessoriis, nominibus, numeris et id genus aliis, aliqualem passus fuisset corruptionem, quae tamen ope regularum Criticarum et parallelismi corrigi feliciter possit: multo minus Criticis integrum esse, vbiuis pro lubitu tales praeter necessitatem fingendi deprauationes. In nostro autem loco, ob inexplicabiles difficultates corruptionem eo probabiliorem videri, quo facilius esset litterarum ככ in כמ permutatio. Quum enim littera כ quae XX. denotat, admodum similis sit litterae מ quae numeri XL. nota est; incuria librarii factum esse, ut hanc pro illa scripserit. Tandem in subsidium allegant auctoritatem versionis Syriacae, qua ecclesia Antiochena vsa est, et Arabicae cum Antiochenae tum Alexandrinae. Vtramque enim in nostro loco Achasiae tantummodo annos XXII. tribuere, consentientibus quibusdam Versionis Septuagintaviralis codicibus (*).

(*) Conf. MATTH. POLUS in *Synops. Critic. T. I. ad h. l.*

§. V.

Verum enimvero grauissimae obstant rationes, quo minus nostrum locum vniuersalem subiisse deprauationem concedamus. Nam

A 3

1) li-

1) licet subinde in textu Hebraeo occurrant litterae et vocēs, vel irregulariter scriptae ac punctatae, vel plane deficientes aut abundantes: vera tamen lectio tunc ex contextu facile restitui potest. Sed alia res est, vbi concessa litterarum vel verborum immutatione, totius propositionis immutatur sensus. Tunc certe fides Scriptorum sacrorum vacillaret, si vel in minimis circumstantiis, quicquam falsi relationibus suis immiscuissent. Imo eadem prouidentia diuina, quae in rebus grauioribus integritatem S. Scripturae puram seruare et potuit, et voluit; minoris etiam momenti corruptelas vniuersales sensumque turbantes praecauere debuit. 2) Multo minus ob aliqualem dicti difficultatem deprauatio textus statuenda, qui in omnibus quotquot exstant codicibus eodem plane modo legitur. Concipi enim plane nequit, qua ratione ex vno codice mendoso idem error in omnes reliquos irrepere potuerit, qui diuerso tempore in locis tam dissitis exarati sunt, et in aliis dictis variantes exhibent lectiones. Quum igitur in nostro loco nullam annotauerint variantem lectionem Masorethae, qui tamen in hoc negotio stupendam praestantur accurationem: merito vnica illa et constans, quam in textu sacro deprehendimus lectio, tanquam genuina retinenda est. Alter enim locus 2 Reg. VIII. 26. pro variante lectione habendus non est, quum alio respectu Achasiae thronum conscendenti XXII. annorum aetatem attribuat, quam noster, qui XLII. annos natum illum fuisse adfirmat. Si vel maxime nesciremus rationem, cur Spiritus S. annos Achasiae diuersimode exprimere voluisset: nullum tamen ideo ius haberemus, alterutrum locum corruptionis arguendi. Quis enim audacem hanc praesumptionem, debitam S. Scripturae reuerentiam vocaret? Non opus est in tali casu, vbi solida vix inueniri potest dubiorum solutio, contortis explicationibus; sed ignorantia potius nostra ingenuè confitenda est. 3) Tandem, si semel conceditur, in minimis vniuersalem S. Codicis corruptionem possibilem fuisse; idem et in aliis dictis fieri potuisse dicent Antiscripturarii: maxime quum multa exigui saepe momenti videantur, quae tamen maximum habent influxum in primum S. Scripturae scopum. Nec istam curabunt limitationem, vltimum hoc tantummodo esse remedium, vbi nulla amplius datur commoda dictorum conciliatio. Quid enim tantis opus est ambagibus, si admissa possibili textus sacri mutilatione, ad omnia dubia responsio in promptu est?

est? Quam iniuria autem haec in certitudinem Hermeneuticam sit sententia, nemo non videt.

§. VI.

Proclivis quidem primo obtuitu videtur literae Δ in Δ permutatio, quum addita vna accidere potuerit lineola; si modo vlllo probari posset idoneo argumento, Hebraeos olim numeros per alphabeti litteras scripsisse. Refragantur vero omnes quotquot exstant codices vetustissimi (*): qui ad primam quidem non assurgunt antiquitatem; summam tamen Iudaeorum industriam circa textum sacrum aperte loquuntur, dum in exprimendo eodem vbique sensu mirum in modum conspirent. Nec tacuissent Masorethae, si maioris securitatis ergo a pristino vsu numeros per litteras designandi recessissent. Vnde in propatulo est, hoc scribendi compendium longe recentius esse. Et si etiamnum in actis publicis, chirographis, contractibus aliisque id genus scriptis, fraudis vitandae causa, numeri integris vocibus exprimuntur: nonne idem obseruasse censendi sunt Scriptores sacri, quorum libri ad seram posteritatem erant propagandi? Caeterum versionum quorundam auctoritas, contra vnanimem omnium textus Hebraici codicum consensum nihil valet: tum quia salua vniuersali quam defendimus textus Hebraei integritate, vnum vel alterum exemplar, ad quod forsan efformata est versio, mendis laborare potuit; tum ob multo faciliorem versionum quam textus authenticici deprauationem, quae in Septuagintavirali translatione luce meridiana clarior est. Syriacae speciatim et Arabicae versionis tanta non est auctoritas, vt maior eidem fides habenda sit, quam Hebraeo quem nunc habemus textui. Illa licet ex ipsis fontibus hausta sit, in multis tamen locis propius accedit ad Versionem γ^{av} LXX. haec vero maximam partem ex Syriaca, vel ex ipsa V. T. graeca Versione desumpta est (**). Quum igitur pauciores saltim Versionis Septuagintaviralis codices in nostro loco XXII. annos Achasiae numerent, vnde idem probabiliter numerus in versionem Syriacam et Arabicam irrepsit: num hoc argumentum sufficiat ad probandam Codicis S. in praesenti loco corruptionem, aequi rerum iudicent aestimatores.

